

**Plan evaluacije
Program za ribarstvo i akvakulturu za programsko
razdoblje 2021. - 2027.**

Sadržaj

1. Popis kratica	3
2. Uvod	4
3. Evaluacija (vrednovanje).....	5
4. Sadržaj Plana evaluacije i ključni aspekti obuhvaćeni planom evaluacije	6
4.1. Dio 1. Pokrivenost i ciljevi	6
4.2. Dio 2. Organizacija i koordinacija (okvir evaluacije)	6
4.3. Dio 3: Tehnički aspekti evaluacije.....	10
4.4. Dio 4: Podrška Godišnjem pregledu uspješnosti Programa	13
4. 5. Izazovi i prijedlozi.....	13
5. Literatura i izvori podataka	14
6. Dodatak	15

1. Popis kratica

CLLD	Community-led local development – Lokalni razvoj pod vodstvom zajednice
CPR/UzO	Common Provision Regulation/Uredba o zajedničkim odredbama
DG MARE	Opća uprava za pomorstvo i ribarstvo, Europska komisija
EFPR	Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu 2021. – 2027.
EK	Europska komisija
EP	Evaluacijsko pitanje
ESI fondovi	Europski strukturni i investicijski fondovi financijskog razdoblja 2014.-2020.
EU	Europska unija
EUS	Evaluacijska upravljačka skupina
FAMENET	Fisheries and Aquaculture Monitoring, Evaluation and Local Support Network, Tehnička podrška DG Mare za praćenje, evaluaciju i potporu lokalnoj mreži u ribarstvu i akvakulturi
FI	Financijski instrumenti
FLAG - LAGUR	Fisheries Local Action Group - Lokalna akcijska grupa u ribarstvu
LRSR	Lokalna razvojna strategija u ribarstvu
MERS	Međuresorna evaluacijska radna skupina
MGiOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
PRA / Program	Program za ribarstvo i akvakulturu RH za programsko razdoblje 2021.-2027.
PT	Posredničko tijelo
RH	Republika Hrvatska
UT	Upravljačko tijelo

2. Uvod

Zakonodavni okvir Europske unije (u nastavku: EU) u financijskom razdoblju 2021. - 2027. definiran je Uredbom (EU) br. 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike od 24. lipnja 2021. (u nastavku: Uredba (EU) br. 2021/1060) te Uredbom (EU) br. 2021/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Uredbe (EU) br. 2017/1004 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o uspostavi okvira Unije za prikupljanje i upotrebu podataka u sektoru ribarstva te upravljanje njima i potporu za znanstveno savjetovanje u vezi sa zajedničkom ribarstvenom politikom, i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 199/2008.

Osim Uredbi (EU) br. 2021/1060 i (EU) br. 2021/1139 radni dokumenti FAMENET¹-a također su relevantni za izradu Plana evaluacije u vidu smjernica, sadržaja i provođenja obveza prema članku 44. Uredbe (EU) br. 2021/1060.

Budući da plan evaluacije za razdoblje 2021. – 2027. više nije dio Programa² lako se može prilagoditi potrebama i promjenjivim uvjetima. To omogućuje državi članici ili Upravljačkom tijelu da formuliра plan na precizan i operativan način.

Plan evaluacije igra ključnu ulogu u osiguravanju da država članica provodi dostatne, relevantne i odgovarajuće aktivnosti evaluacije te treba omogućiti djelotvornu, učinkovitu, relevantnu i koherentnu provedbu programa EFPRA-a i pridonijeti boljem osmišljavanju programa u sljedećem programskom razdoblju. Plan evaluacije također treba osigurati da su resursi i informacije potrebne za evaluaciju programa dostupni tijekom programskog razdoblja i naknadno.³

¹ FAMENET - Fisheries and Aquaculture Monitoring, Evaluation and Local Support Network, https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/funding/famenet_en

² U ovom dokumentu pojmovi „Program za ribarstvo i akvakulturu 2021. – 2027.“ i „Program“ koriste se u istom značenju

³ FAMENET: CT5.1 Working Paper Evaluation Plan, December, 2022

3. Evaluacija (vrednovanje)

U kontekstu provedbe EU fondova vrednovanje⁴ predstavlja sustavno preispitivanje ostvarenja ciljeva programskih dokumenata za korištenje EU fondova te prosuđuje vrijednosti vezane intervencije u odnosu na jasne kriterije i standarde. Prosudba se obično odnosi na potrebe koje takva intervencija treba ispuniti i učinke koje proizvodi, a zasniva se na informacijama koje se posebno prikupljaju i tumače.

Ključni element evaluacije je jasna intervencijska logika koja objašnjava financiranja EFPPA-a za ribarstvo, akvakulturu i pomorske aktivnosti država članica. Intervencijska logika opisat će potrebe države članice, kao i kako i zašto će se EFPPA koristiti za rješavanje tih potreba.

Evaluacije bi trebale potvrditi postignute rezultate, istražujući kako i zašto su inputi, outputi i rezultati pridonijeli postizanju ciljeva te se trebaju usredotočiti na djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, koherentnost i dodanu vrijednost EU-a.

Država članica mora provesti sljedeće procjene:

- Evaluaciju djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, koherentnosti i dodane vrijednosti EU-a;
- Procjenu učinka treba provesti do 30. lipnja 2029.

Navedene će evaluacije poslužiti za srednjoročne i retrospektivne (kraj 2031. godine) evaluacije koje će provesti EK u istom okviru.

Vrednovanja su sastavni i bitan dio provedbe Programa te su namijenjena akumuliranju znanja o tome što funkcionira, a što ne i u kojem kontekstu, a kako bi donositelji odluka i drugi dionici mogli pravovremeno donositi odluke za podršku provedbi Programa te donositi zaključke za donošenje politika.

Vrednovanje nadilazi procjenu onoga što se dogodilo, razmatra zašto se nešto dogodilo (uloga EU intervencije) i, ako je moguće, koliko se toga promijenilo kao posljedica intervencija (pripisivanje). Potrebno je sagledati širu perspektivu i dati neovisnu i nepristranu prosudbu situacije na temelju dostupnih dokaza. Sve vrste vrednovanja (vrednovanje učinka i vrednovanje provedbe) imaju pri tom svoju ulogu. Vjerojatnije je da će vrednovanja provedbe koja podupiru neometanu provedbu Programa biti korisne u ranim fazama provedbe. Vrednovanja koja bilježe učinke prioriteta i razmatraju njihovu "teoriju promjene" obično se događaju u kasnijoj fazi, kada će biti dostupno dovoljno dokaza za donošenje zaključaka.

⁴ U ovom dokumentu, pojmovi „vrednovanje“ i „evaluacija“ koriste se u istom značenju

4. Sadržaj Plana evaluacije i ključni aspekti obuhvaćeni planom evaluacije

Sadržaj plana evaluacije	Ključni aspekti obuhvaćeni Planom evaluacije
4.1. Dio 1. Pokrivenost i ciljevi	Opći cilj Plana evaluacije Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021. - 2027. je omogućavanje postizanja zadanih ciljeva postavljenih u samom Programu. Svrha Plana evaluacije: • osigurati provođenje dostatnih, relevantnih i odgovarajućih aktivnosti evaluacije u svrhu praćenja postignuća ciljeva postavljenih u Programu; • osigurati dostupnost dovoljnih i prikladnih resursa (ljudskih i financijskih); • osigurati da podaci i resursi potrebni za evaluaciju Programa budu dostupni tijekom cijelog programskog razdoblja i naknadno. Ciljevi evaluacijskih aktivnosti uključuju: • promicanje i doprinos djelotvornosti, učinkovitosti, relevantnosti, usklađenosti i dodanoj vrijednosti Programa sukladno članku 44. stavku 1. Uredbe (EU) br. 2021/1060; • ex-post evaluaciju učinka Programa u svrhu njegova doprinosa postizanju zajedničkih specifičnih ciljeva Programa sukladno članku 44. stavku 2. Uredbe (EU) br. 2021/1060.
4.2. Dio 2. Organizacija i koordinacija (okvir evaluacije)	Tijela uključena u sustav praćenja i evaluacije su: UT, Odbor za praćenje, Evaluacijska upravljačka skupina za PRA, Lokalne akcijske grupe u ribarstvu, Nacionalna mreža za lokalne grupe grupe u ribarstvu, Međuresorna evaluacijska radna skupina (MERS), APPRRR, FAMENET te nezavisni evaluatori. Upravljačko tijelo UT je odgovorno za funkcioniranje i upravljanje sustavom praćenja i evaluacije te za kvalitetu, pravovremenost i informiranje o rezultatima aktivnosti evaluacije, izvješćivanje EK i Odbora za praćenje. U pogledu praćenja, UT mora osigurati siguran elektronički informacijski sustav, relevantne podatke za EK o odabranim i isplaćenim operacijama te je odgovorno za praćenje kvalitete Programa koristeći se utvrđenim pokazateljima te da Odboru za praćenje pravodobno osigura dostupnost svih informacija i potrebne dokumente za praćenje napretka Programa. Također, UT je odgovorno za provedbu javnih natječaja za nabavu usluge evaluacije, za olakšavanje suradnje među dionicima praćenja i evaluacije te za osiguravanje izgradnje njihova kapaciteta, kao i za priopćavanje rezultata evaluacije dionicima i široj javnosti. UT je odgovorno za koordinaciju Evaluacijske upravljačke skupine kao predsjedatelj, a sudjeluje i u radu MERS-a, osnovanog od strane MRRFEU-a. Odbor za praćenje Uloga Odbora za praćenje je praćenje provedbe i provjera uspješnosti napretka Programa u ostvarenju njegovih ciljeva, uključujući i aktivnosti evaluacije. Odbor

	za praćenje odobrava Plan evaluacije, sve njegove izmjene i dopune, ispituje napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteze evaluacija i daljnje djelovanje u pogledu nalaza evaluacija. Evaluacijska upravljačka skupina Evaluacijska upravljačka skupina osniva se s ciljem povećanja nezavisnosti i kvalitete evaluacija. Članovi Evaluacijske upravljačke skupine su predstavnici UT-a, PT-a, Odbora za praćenje, MERS-a, MGior-a, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Nacionalne mreže za lokalne akcijske grupe u ribarstvu, odnosno mogu se mijenjati/izuzeti ovisno o samom tipu evaluacije koja se provodi. Glavne zadaće Evaluacijske upravljačke skupine uključuju: • potporu upravljanju procesom praćenja i evaluacije, uključujući i provedbu plana evaluacije, • definiranje primjerenih i prilagođenih aktivnosti evaluacije u skladu s potrebama Programa, • redovito praćenje pravodobnosti i napretka aktivnosti evaluacije u skladu s godišnjim planom, • priprema tehničkog opisa projekta radi aktivnosti evaluacije, • osiguravanje pomoći evaluatoru u prikupljanju podataka te u provođenju aktivnosti evaluacije, • praćenje kvalitete podataka i napretka akcijskog plana za prikupljanje podataka, • potpora kontroli kvalitete svih evaluacijskih aktivnosti, • pomoć u praćenju prihvaćanja preporuka evaluacije, • analiza nacrtu izvješća o evaluaciji, • pomoć u širenju informacija o rezultatima evaluacije. Nacionalna mreža za lokalne akcijske grupe u ribarstvu Nacionalna mreža za lokalne akcijske grupe u ribarstvu sudjeluje u aktivnostima evaluacije vezanima uz širenje informacija, rezultatima i preporukama te također podržava identifikaciju tema evaluacije koje su važne za korisnike i pridonosi širenju informacija različitim dionicima. Lokalne akcijske grupe u ribarstvu Lokalne akcijske grupe u ribarstvu, kao i drugi korisnici Programa, obvezni su osigurati sve informacije potrebne za praćenje i evaluaciju, a posebno one koje su u svezi s evaluacijom doprinosa LRSR-ova te uz dodatnu vrijednost CLLD⁵ pristupa i načela partnerstva. Među ostalim, LAGUR-i su odgovorni za razvoj, provedbu, praćenje i evaluaciju LRSR-ova sa svojih područja. Međuresorna evaluacijska radna skupina Međuresorna evaluacijska radna skupina (MERS) uspostavljena je u okviru Koordinacijskog tijela za ESI fondove, odnosno MRRFEU-a, te pokriva
--	--

⁵ Zbog jednostavnosti izgovora i kratice u tekstu s hrvatskim prijevodom koristi se izraz CLLD

	programska razdoblja 2007.-2013., 2014.-2020. i razdoblje 2021.-2027. MERS predstavlja glavno referentno mjesto za sve aktivnosti u vezi s evaluacijama provedbe EU fondova te je njezina glavna uloga upravljanje Strategijom vrednovanja provedbe EU fondova 2021.-2027. te koordinacija svih aktivnosti u vezi s vrednovanjem. U okviru MERS-a djeluju predstavnici MRRFEU-a i drugih relevantnih tijela zaduženih za upravljanje i provedbu programa, a koji su imenovani kao osobe zadužene za evaluaciju. Aktivno sudjelovanje u MERS-u omogućuje UT-u provedbu sljedećih aktivnosti: • sudjelovanje u izradi/upravljanju Strategijom vrednovanja RH 2021.-2027., • koordinacije aktivnosti evaluacije Programa s evaluacijom drugih EU programa u RH, • razmjene iskustava evaluacije s drugim ministarstvima/tijelima, • izgradnju i unapređenje administrativnih kapaciteta, • osiguravanja lakšeg i pravodobnog protoka informacija, • promoviranje kulture vrednovanja. APPRRR Posredničko tijelo Upravljačkog tijela koje vrši isplate korisnicima te omogućava praćenje i kontrolu korisnika i aktivnosti koje spadaju u okvir Programa. FAMENET Predstavlja podršku DG MARE-u i državama članicama u provedbi, praćenju i evaluaciji Programa. Nezavisni evaluatori Upravljačko tijelo će koristiti usluge vanjskih stručnjaka za evaluaciju putem zasebnih ugovora koji obuhvaćaju provedbu planiranih evaluacija u okviru razdoblja provedbe Programa, prateći indikativni popis evaluacija definiranih Planom evaluacije. Osobe zadužene za evaluaciju bit će aktivno uključene u sve aktivnosti vezane za provedbu evaluacija (npr. pripremu opisa poslova za provedbu evaluacija, koordinaciju aktivnosti vezanih za ugovaranje evaluacija, sudjelovanje na projektnim sastancima, komentiranje nacrti dokumenata, pružanje informacija/podataka vanjskim evaluatorima u provedbi evaluacijskih aktivnosti i sl.). Aktivna uključenost osoba zaduženih za evaluaciju, između ostalog, ima za cilj i stjecanje potrebnog iskustva navedenih osoba te će u konačnici dovesti do većeg razumijevanja načela evaluacije. Kontrola kvalitete Kontrola kvalitete osigurana je kroz vanjske i unutarnje mjere kontrole kvalitete, ali i kroz kvalitetnu suradnju između naručitelja i pružatelja usluga tijekom provedbe projekata evaluacije. Vanjska kontrola kvalitete usluga evaluacije primarno leži u odgovornosti osobe koju imenuje naručitelj, ali uključuje i ostale državne službenike u Odjelu za praćenje provedbe EU fondova u ribarstvu.
--	--

	Osoba odgovorna za evaluaciju (predstavnik naručitelja) i državni službenici u Odjelu za praćenje provedbe EU fondova u ribarstvu moraju biti aktivni u komentiranju izvješća o procjeni i raspravljanju o njima s pružateljem usluga, zahtijevati uklanjanje svih nedostataka vezanih za kvalitetu iz evaluacijskih izvješća i, gdje je to potrebno, predlagati izmjene i dopune ugovora te poduzimati sve druge radnje potrebne za osiguranje kvalitete evaluacije. Predstavnici naručitelja mogu također biti angažirani u intervjuima, anketama, fokus grupama i drugim aktivnostima evaluacije. Suradnja između naručitelja i pružatelja usluga je od najveće važnosti pri izradi zaključaka i preporuka. Naručitelj odlučuje o konačnom primatelju preporuka, koji će ih provoditi u skladu sa svojom nadležnosti. O preporukama evaluacije treba se raspravljati na sastancima s naručiteljem i drugim dionicima, a pružatelj usluga mora u obzir uzeti njihove pisane prijedloge i prema njima poboljšati preporuke. Kriteriji za osiguravanje kontrole kvalitete sadržaja isporučevina: • ispunjavanje potreba iskazanih u opisu posla; • ispunjavanje traženog opsega i pokrivenosti vrsta evaluacije; • kvaliteta dizajna i metoda; • korištenje pouzdanih podataka; • jasna i smislena analiza podataka; • pouzdani rezultati povezani s analizom i podacima; • nepristrani zaključci koji pokazuju objektivno procjenjivanje; • jasno i potpuno izvješće s izvršenim sažecima i podupirućim podacima u prilogima. Unutarnja kontrola kvalitete dužnost je voditelja projekta evaluacije ili nadležnog stručnjaka. Prilikom provedbe projekta evaluacije pružatelj usluga može koristiti odabrane mjere unutarnje kontrole kvalitete koje proizlaze iz internog dogovora svih članova tima za provedbu evaluacije. U svrhu provjere postojanja mjera unutarnje kontrole kvalitete naručitelj evaluacije može zatražiti voditelja projekta evaluacije pojašnjenje odabranih mjera i način njihova provođenja. Komunikacijske aktivnosti Prema članku 44. stavku 7. Uredbe (EU) br. 2021/1060 sve provedene evaluacije bit će dostupne javnosti. Pored obveze objavljivanja evaluacijskih izvješća, rezultati evaluacija će se učinkovito i pravodobno priopćavati ciljanim skupinama i široj javnosti. Informiranje o rezultatima evaluacije okvirno će se provesti na dva načina: 1. Interno – ciljajući na zaposlenike i donositelje odluka u UT-u, PT-u, posebno u svezi s primjenom preporuka evaluacije za cjelokupnu provedbu Programa. Rezultati praćenja i evaluacije podijelit će se interno kako bi se olakšala učinkovita provedba Programa. Vanjski ugovoreni stručnjaci za provedbu evaluacije su, pored razrade evaluacijskih izvješća, obvezni predstaviti rezultate evaluacije Upravljačkom tijelu i Posredničkom tijelu kroz radionice i, tamo gdje je to potrebno, na sastancima s Odborom za praćenje i/ili Nacionalnom mrežom za LAGUR-e. Nadalje, Odboru za praćenje bit će omogućen pristup redovnim aktualiziranim rezultatima aktivnosti praćenja i evaluacije kako bi se priopćile odluke o potencijalnim promjenama Programa ili njegovoj provedbi. Ova povratna informacija jest ključna kako bi se maksimizirala uporaba rezultata aktivnosti
--	---

	praćenja i evaluacije te, na kraju, unaprijedila provedba Programa. 2. Vanjsko – ciljajući na širu javnost. U skladu s načelima transparentnosti EU fondova evaluacijska izvješća će se objaviti na web stranicama Programa s poveznicom na komunikacijski portal ESI fondova. Također, evaluatori će dostaviti i sažeto izvješće s jasno prikazanim rezultatima evaluacije, koje će biti dostupno javnosti. Ta sažeta izvješća predstaviti će se na način prilagođen korisniku kako bi se širokom krugu dionika omogućio lakši pristup informacijama o tome kako se Program provodi te koja se praćenja i evaluacije planiraju u budućnosti. Uz već spomenuto, Upravljačko tijelo će širiti informacije o evaluaciji putem MERS-a, Nacionalne mreže za LAGUR-e, ostalih dionika Programa te putem godišnjih izvješća o provedbi. Ukoliko se ukaže potreba koristit će se i drugi prikladni alati poput publikacija, priopćenja za javnost i slično. Praćenje evaluacija i razmjena rezultata provedenih evaluacija Nakon završetka procesa svake evaluacije nadzirat će se provedba preporuka. Odjel za praćenje provedbe EU fondova u ribarstvu će nakon svakog konačnog Izvješća o evaluaciji izraditi Akcijski plan za provedbu preporuka evaluacije. Akcijski plan mora sadržavati sve mjere koje je potrebno poduzeti za provedbu preporuka, naziv organizacijske jedinice i osobu odgovornu za preporuku te rok za njihovu provedbu. Razmjena i korištenje rezultata evaluacije, odnosno Akcijski planovi s prikupljenim podacima o provedenim evaluacijama bit će dostavljeni EUS-u te će se o istima prema potrebi i raspravljati na sjednicama. Usvajanje, izmjene i dopune Plana evaluacije Odbor za praćenje ispituje napredak ostvaren u provedbi evaluacija, sinteze evaluacija i daljnje djelovanje u pogledu nalaza te odobrava Plan evaluacije i svaku njegovu izmjenu. Indikativni proračun za provedbu planiranih evaluacija Tablica 1. Indikativni iznosi za provedbu evaluacija <table><tr><th>Redni broj</th><th>Naziv evaluacije</th><th>Iznos (EUR)*</th></tr><tr><td>1.</td><td>Evaluacija provedbe Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027., uključujući uspješnost Programa, evaluaciju komunikacijskih aktivnosti Programa i pripremu ex ante evaluacije za programsko razdoblje 2028+</td><td>70.000,00</td></tr><tr><td>2.</td><td>Evaluacija procjene učinka Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027.</td><td>70.000,00</td></tr><tr><td>3.</td><td>Specifične i ad hoc evaluacije</td><td>30.000,00</td></tr><tr><td colspan="2">UKUPNO</td><td>170.000,00</td></tr></table> *Dozvoljena su odstupanja od upisanih vrijednosti zbog nepredvidivosti potrebnih sredstava	Redni broj	Naziv evaluacije	Iznos (EUR)*	1.	Evaluacija provedbe Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027., uključujući uspješnost Programa, evaluaciju komunikacijskih aktivnosti Programa i pripremu ex ante evaluacije za programsko razdoblje 2028+	70.000,00	2.	Evaluacija procjene učinka Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027.	70.000,00	3.	Specifične i ad hoc evaluacije	30.000,00	UKUPNO		170.000,00
Redni broj	Naziv evaluacije	Iznos (EUR)*														
1.	Evaluacija provedbe Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027., uključujući uspješnost Programa, evaluaciju komunikacijskih aktivnosti Programa i pripremu ex ante evaluacije za programsko razdoblje 2028+	70.000,00														
2.	Evaluacija procjene učinka Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027.	70.000,00														
3.	Specifične i ad hoc evaluacije	30.000,00														
UKUPNO		170.000,00														
4.3. Dio 3: Tehnički aspekti evaluacije	Planirane evaluacije: 1. <u>Evaluacija provedbe Programa za ribarstvo i akvakulturu 2021.-2027., uključujući uspješnost Programa, evaluaciju komunikacijskih aktivnosti Programa i pripremu ex ante evaluacije za programsko razdoblje 2028+</u> Opis: Evaluacija pokazatelja rezultata, izlaznih i financijskih pokazatelja,															

uzimajući u obzir relevantnost primijenjenih pokazatelja. Evaluacija komunikacijskih aktivnosti Programa te ujedno i priprema za ex ante evaluaciju s ciljem pružanja pomoći prilikom procesa programiranja za novo programsko razdoblje 2028+, uključujući analizu identificiranja potreba te izradu kvalitetnog programskog dokumenta, postavljanje pokazatelja praćenja, uključujući određivanje ciljanih vrijednosti te optimizaciju raspodjele sredstava.

Vrsta: Evaluacija na razini operacija i specifičnih ciljeva, ex ante evaluacija

Kriteriji za evaluaciju: Djelotvornost, učinkovitost, relevantnost

Indikativna evaluacijska pitanja:

Djelotvornost

Djelotvornost provedbe Programa

EP.1. Koliko učinkovito je Program postigao svoje specifične ciljeve?

EP.2. Koliko je učinkovit napredak prema ključnim etapama i ciljanim vrijednostima Programa?

EP.3. Jesu li učinkovito provedene akcije za uključivanje i promicanje horizontalnog načela održivog razvoja, odnosno očuvanje, zaštita i poboljšanje kvalitete okoliša?

Djelotvornost sustava provedbe Programa i komunikacije

EP.4. Postoji li jasno definiran mehanizam za provođenje mjera informiranja i komunikacije?

EP.5. Je li uspostavljeno sve što je potrebno kako bi se osiguralo učinkovito korištenje sredstava, od informiranja, planiranja, objave Natječaja, odabira operacija, ugovaranja, praćenja i kontrole?

EP.6. Jesu li poduzete odgovarajuće mjere za informiranje potencijalnih korisnika o mogućnostima financiranja, tj. je li korisnicima pružena odgovarajuća podrška u procesu ugovaranja i provedbe?

Učinkovitost

EP 7. Koliko je isplativ i vremenski učinkovit sustav provedbe Programa?

EP.8. Koliko su isplative i vremenski učinkovite aktivnosti provedbe Programa usmjerene na korisnike?

EP.9. Hoće li Program postići svoje specifične ciljeve do kraja 2029. godine i povezane ciljane vrijednosti?

EP.10. Hoće li se planirani financijski napredak Programa ostvariti do kraja 2029. godine?

Relevantnost

EP.11. Koliko su relevantne operacije/mjere Programa u usporedbi s izazovima i potrebama sektora/korisnika (uzimajući u obzir relevantnost operacija za tekuće razdoblje, kao i skup specifičnih izazova i potreba za buduće programsko razdoblje)?

EP.12. Koliko su relevantne promjene ostvarene u usporedbi s potrebama Programa u odnosu na početnu vrijednost pokazatelja?

Očekivani vremenski okvir: Srpanj 2026. – prosinac 2027. godine.

2. Evaluacija procjene učinka Programa za ribarstvo i akvakulturu za programsko razdoblje 2021.-2027.

Opis: Procjena učinka Programa sukladno članku 44. stavku 2. Uredbe (EU) br. 2021/1060, ostvarenja ciljeva uz naglasak na kriterij dodane vrijednosti EU.

Vrsta: Evaluacija učinka, evaluacija na bazi operacija na razini specifičnih ciljeva i Prioriteta, evaluacija na bazi specifičnog cilja

Kriteriji za evaluaciju: Djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, koherentnost i dodana vrijednost EU

Indikativna evaluacijska pitanja:

Djelotvornost

EP.1. Jesu li Program i provedene operacije učinkovito doprinijeli planiranoj promjeni vezanoj uz logiku intervencije Programa, odabrane specifične ciljeve i povezane zajedničke pokazatelje rezultata?

EP.2. Kako je Program pridonio poticanju lokalnog razvoja pod vodstvom zajednica u području ribarstva i akvakulture te kakav je utjecaj aktivnosti Nacionalne mreže za LAGUR-e i LAGUR-a na razini Programa?

Učinkovitost

EP.3. U kojoj mjeri su rezultati i učinci Programa postignuti učinkovito?

Relevantnost

EP.4. Jesu li postignuća Programa relevantna u odnosu na vanjske čimbenike i potrebe korisnika?

Koherentnost

EP.5. U kojoj mjeri je Program interno i eksterno koherentan?

EU dodana vrijednost

EP.6. Bi li se promjene postigle istim intenzitetom i kvalitetom i bi li se uopće postigle bez potpore EFPR-e?

Očekivani vremenski okvir: Rujan 2027. – lipanj 2029. godine, najkasnije do 30. lipnja 2029. godine

3. Specifične i *ad hoc* evaluacije

Opis: Ukoliko se ukaže potreba tijekom provedbe Programa, specifične i *ad hoc* evaluacije mogu se provesti u svrhu unaprjeđenja postojećih procedura, utvrđivanja potreba ili odgovarajućih mjera u određenim segmentima provedbe ili kao dodatne sektorske evaluacije u pojedinim područjima provedbe Programa.

Ne odstupajući od zadanih tema pružatelji usluga evaluacija mogu dodatno razraditi i, prema potrebi, proširiti evaluacijska pitanja koja bi trebala dati odgovore/rezultate na provedene evaluacije.

4.4. Dio 4: Podrška Godišnjem pregledu uspješnosti Programa	Nije predviđeno.
4. 5. Izazovi i prijedlozi	Izazovi Glavni izazov je vremenski period provedbe evaluacija te vremenska usklađenost s provedbom operacija/mjera, kako kroz razdoblje ugovaranja tako i kroz razdoblje isplata. Jedan od većih izazova je i činjenica da je Republika Hrvatska malo tržište, pa je samim time broj vanjskih evaluatora dosta ograničen, čime se ograničava i provođenje više evaluacija u isto vrijeme. Prijedlozi Potrebno je ograničiti se samo na bitna pitanja kako se ne bi izgubio smisao te pravovremeno započeti s pripremom poziva za javnu nabavu. Osiguravanje programa osposobljavanja za službenike UT-a koji se bave evaluacijama (primjerice seminari, radionice, samostalno učenje i suradnja s kolegama iz drugih institucija koji se također bave evaluacijama) u svrhu što bržeg i stručnijeg iščitavanja rezultata provedenih evaluacija, praćenja preporuka te izrade i praćenja akcijskih planova.

5. Literatura i izvori podataka

1. UREDBA (EU) br. 2021/1060 Europskog Parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike
2. UREDBA (EU) br. 2021/1139 Europskog Parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Europskog fonda za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu i izmjeni Uredbe (EU) br. 2017/1004
3. FAMENET: CT5.1 Working Paper Evaluation Plan, December 2022
4. FAMENET: CT05.1 Working paper EMFAF MEF 2021-2027, April 2022
5. FAMENET: Working paper on EMFAF evaluation, December 2023
6. FAMENET: Working paper on EMFAF evaluation – Fiche 2: Implementation evaluation, November 2024
7. FAMENET: Working paper on EMFAF evaluation – Fiche 3: Impact evaluation, November 2025
8. https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/funding/famenet_en
9. Strategija vrednovanja provedbe fondova Europske unije u Republici Hrvatskoj financijskog razdoblja 2021.-2027.

6. Dodatak

- Indikativni popis planiranih evaluacija Programa za ribarstvo i akvakulturu za programsko razdoblje 2021. – 2027.